

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 5 lipca 2024 r.

ZP-KNPS.431.3.6.2024.KJ

Pani
Justyna Ziółkowska
Dyrektor
Powiatowego Centrum
Pomocy Rodzinie
w Bolesławcu

Wystąpienie pokontrolne

W dniu 10 kwietnia 2024 r., na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.), zwanej dalej „ustawą” oraz § 5 rozporządzenia z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2285 ze zm.) zespół kontrolerów: Krzysztof Jakubowski – inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu, Anita Denes Ziemkiewicz – inspektor wojewódzki, kontroler, przeprowadził kontrolę kompleksową w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Bolesławcu, mieszczącym się przy Placu Józefa Piłsudskiego 2, 59-700 Bolesławiec z zakresu realizacji zadań powiatu wynikających z ustawy, w szczególności zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z wymaganymi kwalifikacjami, jak również zapisów art. 19 i art. 20 ustawy, obejmującą okres od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 10 kwietnia 2024 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 19 grudnia 2023 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na I półrocze 2024 r.

Jednostką kieruje Pani Justyna Ziółkowska zatrudniona na stanowisku Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Bolesławcu od dnia 29 czerwca 2018 r.

Podpisany w dniu 20 czerwca 2024 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenia pozytywnie z nieprawidłowością działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Bolesławcu w zakresie zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą oraz realizacji zadań powiatu wynikających z ustawy.

Bieżącą działalność oraz strukturę organizacyjną jednostki określa Statut Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Bolesławcu, przyjęty Uchwałą Nr XVII/108/12 Rady Powiatu Bolesławieckiego z dnia 31 maja 2012 r. (ze zm.) oraz Regulamin Organizacyjny przyjęty Uchwałą Zarządu Powiatu Bolesławieckiego:

- Nr 521/18 z dnia 29 czerwca 2018 r. (obowiązywał do dnia 22 lutego 2024 r.),
- Nr 930/2024 z dnia 23 lutego 2024 r. (obowiązuje od dnia 23 lutego 2024 r. do nadal).

Analiza dokumentów potwierdzających kwalifikacje zawodowe znajdujących się w aktach osobowych pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Bolesławcu wykazała, że Dyrektor PCPR i Zastępca Dyrektora PCPR posiadali wymagane kwalifikacje zawodowe, wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy, tj. wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Ponadto stwierdzono, że pracownicy socjalni, realizujący zadania własne powiatu oraz zadania z zakresu administracji rządowej z obszaru pomocy społecznej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Bolesławcu, posiadali wymagane kwalifikacje zawodowe, zgodne z art. 116 ustawy. W okresie objętym kontrolą pracownicy socjalni nie otrzymywali dodatku do wynagrodzenia 400 zł wynikającego z art. 121 ust. 3a ustawy. Dyrektor PCPR wyjaśnił, że wykonywanie pracy socjalnej oraz przeprowadzanie wywiadów środowiskowych w terenie nie należało do głównych, zasadniczych obowiązków pracowników socjalnych, w związku z tym ww. dodatek nie był im wypłacany.

Organ kontrolny ustalił, że Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bolesławcu realizowało zadania własne powiatu wynikające z art. 19 pkt 1, 2, 6, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 i 19 ustawy, które dotyczą:

- opracowania i realizacji powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka – po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami (pkt 1),
- prowadzenia specjalistycznego poradnictwa (pkt 2),
- przyznawania pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz okręgowe ośrodki wychowawcze, zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe

- ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze (pkt 6),
- prowadzenia mieszkań treningowych lub wspomaganych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (11),
 - prowadzenia ośrodków interwencji kryzysowej (12),
 - udzielania informacji o prawach i uprawnieniach (pkt 13),
 - szkolenia i doskonalenia zawodowego kadr pomocy społecznej z terenu powiatu (pkt 14),
 - doradztwa metodycznego dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu (pkt 15),
 - podejmowania innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych (pkt 16),
 - sporządzania sprawozdawczości oraz przekazywania jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego (pkt 17) – do dnia 31.12.2023 r.; od dnia 1.01.2024 r. zadanie realizowane jest w oparciu o art. 20 ust. 1 pkt 4a,
 - sporządzania, zgodnie z art. 16a, oceny w zakresie pomocy społecznej (pkt 18),
 - utworzenia i utrzymywania powiatowego centrum pomocy rodzinie, w tym zapewnienia środków na wynagrodzenia pracowników (pkt 19).

PCPR w Bolesławcu w ramach Ośrodka Interwencji Kryzysowej prowadzi dwa mieszkania treningowe dla osób w kryzysie i usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej w budynku przy Al. Tysiąclecia 32d/2 w Bolesławcu, który funkcjonuje w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie Bolesławcu. Powiat Bolesławiecki nie prowadzi na swoim terenie domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, jak wyjaśnił Dyrektor PCPR w okresie objętym kontrolą PCPR zapewniało wsparcie osobom potrzebującym w Ośrodku Interwencji Kryzysowej.

Powiat Bolesławiecki nie realizował natomiast zadań własnych powiatu wynikających z art. 19 pkt 6, pkt 7, 8, 10 i 10a ustawy, jak wyjaśnił Dyrektor PCPR, z uwagi na brak wniosków w zakresie:

- pomocy w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży

oraz okręgowe ośrodki wychowawcze, zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się (pkt 7),

- pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, mającym trudności w integracji ze środowiskiem (pkt 8),
- realizacji usług wsparcia krótkoterminowego w domach pomocy społecznej (pkt 10a).

Powiat Bolesławiecki nie realizuje zadania dot. prowadzenia i rozwoju infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczania w nich skierowanych osób (pkt 10). Jak wyjaśnił Dyrektor PCPR potrzeby w zakresie zabezpieczania opieki są realizowane w DPS prowadzonym przez Gminę Miejską Bolesławiec, w związku z tym nie ma potrzeby tworzenia oddzielnej infrastruktury w tym zakresie.

Ustalono, że PCPR w Bolesławcu realizowało zadania powiatu z zakresu administracji rządowej wynikające z art. 20 ust. 1 pkt 3 i 4a ustawy, które dotyczą:

- realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwoju specjalistycznego wsparcia (pkt 3),
- zapewnienia utrzymania oraz rozwoju systemu teleinformatycznego, a także sporządzania sprawozdawczości i przekazywania jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego (pkt 4a).

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bolesławcu w okresie objętym kontrolą nie realizowało zadań własnych powiatu wynikających z art. 20 ust. 1 pkt 1 i 4 ustawy, jak wyjaśnił Dyrektor PCPR, z uwagi na brak wniosków w zakresie:

- pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacania za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 1),

- udzielania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a ustawy, pomocy w zakresie interwencji kryzysowej (pkt 4).

Powiat Bolesławiecki nie realizuje zadania dot. prowadzenia i rozwoju infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 2). Jak wyjaśnił Dyrektor PCPR potrzeby mieszkańców powiatu w tym zakresie są zabezpieczane przez dwa ośrodki wsparcia dziennego pobytu dla osób z zaburzeniami psychicznymi (I i II Środowiskowy Dom Samopomocy) prowadzone przez Gminę Miejską Bolesławiec.

Organ kontrolny ustalił, że PCPR w Bolesławcu w okresie objętym kontrolą realizowało zadania wynikające z art. 112 ust. 9, 12 i 13 dotyczące:

- koordynacji realizacji powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych (ust. 9),
- składania radzie powiatu corocznego sprawozdania z działalności PCPR oraz przedstawiania potrzeb w zakresie pomocy społecznej (ust. 12),
- opracowywania i wdrażania lokalnych programów pomocy społecznej (ust. 13).

W okresie objętym kontrolą zadanie dotyczące sprawowania przez Starostę przy pomocy powiatowego centrum pomocy rodzinie nadzoru na działalnością jednostek specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego, oraz ośrodków wsparcia, domów pomocy społecznej i ośrodków interwencji (art. 112, ust. 8), obejmowało wyłączny nadzór nad Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej z uwagi na fakt, że powyższa jednostka funkcjonuje w strukturze PCPR, zaś nadzór nad domami pomocy społecznej oraz ośrodkami wsparcia nie jest realizowany, gdyż Powiat Bolesławiecki nie prowadzi domu pomocy społecznej oraz ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W trakcie kontroli ustalono, że PCPR w Bolesławcu nie wytaczało powództwa o roszczenia alimentacyjne na rzecz obywateli (art. 112 ust. 3) ze względu na brak zgłoszeń, w tym zakresie. Jak wyjaśnił Dyrektor PCPR pracownicy Centrum udzielali klientom niezbędnych informacji w przedmiotowym zakresie.

W zakresie zapewnienia utrzymania oraz rozwoju systemu teleinformatycznego, a także sporządzania sprawozdawczości i przekazywania jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego stwierdzono nieprawidłowość:

1. W sprawozdaniu resortowym MRiPS-03 dotyczącym udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach za I-XII 2023 r., w Dziale 1c – udzielone świadczenia – zadania własne realizowane przez PCPR, w wierszu 10 (Młodzieżowe Ośrodki Wychowawcze – liczba osób), w kolumnie 2 (pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki) wpisano 1 zamiast 2.

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego stwierdzono nieprawidłowość:

1. Nierzetelne sporządzenie sprawozdania MRiPS-03 dotyczącego udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach za I-XII 2023 r.

Wobec stwierdzonych nieprawidłowości wydaje się zalecenie pokontrolne:

1. Sprawozdawczość przekazywaną do Wojewody sporządzać w sposób staranny i rzetelny. W sprawozdaniach wykazywać dane zgodne ze stanem faktycznym.
Podstawa prawna: art. 20 ust. 1 pkt 4a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.).
Termin wykonania: na bieżąco.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
Ewa Oleniacz
Zastępca Dyrektora
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej

Otrzymują:

1. Starosta Powiatu Bolesławieckiego
2. a/a

152 STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
Jucymiko Oddziału

36 Helena Stawska